

24. การพัฒนาชนบทของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ขบวนการแซมมาเอิล อุนดง ของเกาหลีได้เกิดเป็นที่สนใจของประเทศต่าง ๆ ที่กำลังพัฒนา คำว่า แซมมาเอิล อุนดง โดยคำแปลก็คือ ขบวนการหมู่บ้านใหม่ หรือชุมชนใหม่ ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาชนบทแบบใหม่ของเกาหลีที่จะดำเนินไปในลักษณะที่ดึงดูดให้ประชาชนในชุมชนชนบทแต่ละแห่งสนใจและเข้าร่วมในโครงการเรียนรู้ช่วยเหลือตัวเอง ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในการที่จะก่อให้เกิดชุมชนที่ช่วยเหลือตนเองได้ และช่วยคนที่อยู่ในชุมชน

ความหมายของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

แซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) คือขบวนการชุมชนใหม่ ซึ่งประชาชนร่วมมือกันเพื่อสร้างสรรค์ชุมชนที่ดีขึ้นและรวยขึ้น และผลที่ได้ก็คือชาติที่ร่ำรวยขึ้น และแข็งแกร่งขึ้น พลเมืองทุกคนตระหนักว่าเขาเป็นสมาชิกของชุมชน และชาติซึ่งเปรียบเสมือนองค์กรสหกรณ์ ดังนั้น ขบวนการนี้ซึ่งเป็นขบวนการระดับชาติเพื่อความก้าวหน้า จึงมุ่งที่จะปรับปรุงประเทศ ชุมชน หมู่บ้าน และชีวิตส่วนบุคคลโดยความพยายามร่วมมือกัน

ด้วยเหตุนี้แซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) คือ

1. การปรับปรุงจิตใจ (Spiritual reform) เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเต็มใจในกิจกรรม

2. การพัฒนาสังคม (Social development) ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถมีความสุขกับชีวิตที่สมบูรณ์ในหมู่บ้านที่ดีขึ้น

3. การพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic development) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้

แซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) เป็นขบวนการสร้างชุมชนใหม่ขึ้นมาจากชุมชนเก่า ขบวนการนี้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนชาวบ้านด้านจิตใจ กระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเขา โดยมีพื้นฐานอยู่บนความขยัน (diligence) การช่วยเหลือตัวเอง (self-help) และความร่วมมือกัน (cooperation)

อุดมการณ์ของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

แซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) ได้เปลี่ยนชุมชนชนบทให้เป็นชุมชนที่มีชีวิตชีวน่าบรรยากาศที่สดชื่นและความเปลี่ยนแปลงมาสู่ชนบทที่เฉื่อยชา

ประธานาธิบดี ปัก จุง ฮี (Park Chung Hee) ได้กล่าวว่า “หมู่บ้านที่ช่วยตนเอง” จะเอาชนะความยากจนได้ในขณะที่หมู่บ้านที่พึ่งผู้อื่นไม่สามารถทำได้

การฟื้นฟูจิตใจและการอุตสาหกรรม นำประเทศไปสู่ระดับใหม่ แซมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) มีพื้นฐานอยู่บนความรู้สึกที่กล่าวมาแล้วนี้ นอกจากนี้ แซมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) ยังเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมเพื่อประชาธิปไตย ความรักชาติ และการปฏิรูปชีวิตใหม่

ประวัติความเป็นมาของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

การพัฒนาชนบทในสาธารณรัฐเกาหลีได้เริ่มขึ้นในสมัยรัฐบาลปฏิวัติของประธานาธิบดี ปัก จุง ฮี ในปี ค.ศ. 1961 โดยมีการจัดตั้ง National Reconstruction Movement ขึ้น มีกองอำนาจการกลาง และมีคณะกรรมการระดับจังหวัด ตำบล หมู่บ้าน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างกว้างขวาง และเห็นผลในเวลารวดเร็ว รวมทั้งจะต้องได้รับการสนับสนุนในหลายด้านจากรัฐบาลโดยตรง การบริหารงานจึงเป็นไปในลักษณะเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

ในระหว่างนั้น สาธารณรัฐเกาหลีมีแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 และ 2 (ค.ศ. 1962-1966 และ ค.ศ. 1967-1971) แผนพัฒนาทั้ง 2 ฉบับนี้ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มปริมาณการส่งออกสินค้า ความสำเร็จของแผนทั้ง 2 ฉบับ ทำให้ประเทศสามารถผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้นถึง 85% ความเจริญทางเศรษฐกิจได้เพิ่มสูงขึ้นมาก และมีความเจริญทางอุตสาหกรรมอย่างไม่น่าเชื่อ จึงเป็นผลกระทบกระเทือนต่อภาวะทางเกษตรกรรมมาก National Reconstruction Movement ไม่ได้รับเงินอุดหนุนอย่างพอเพียง ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการเกษตรกรรมกับการอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการอพยพจากชนบทเข้าสู่เมืองกันเป็นจำนวนมาก เกิดปัญหาการขาดแรงงานในชนบท

รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีได้ตระหนักถึงปัญหานี้ ฉะนั้น ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ ฉบับที่ 3 (ค.ศ. 1971-1976) จึงได้ยึดหลัก 3 ประการ คือ

1. สร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมกับการพัฒนาเกษตรกรรม โดยเน้นการพัฒนาเกษตรกรรมและการประมง
2. เน้นปริมาณสินค้าส่งออก
3. สร้างเครื่องจักรกลทางอุตสาหกรรม

รัฐบาลได้พยายามทุ่มเงินเพื่อฟื้นฟูการเกษตรกรรม แต่การพัฒนาเกษตรกรรมนั้นมิใช่จะใช้เงินเพียงอย่างเดียว จุดสำคัญอยู่ที่จะต้องแก้ปัญหาที่ตัวบุคคลเสียก่อน โดยต้องยัดให้เกษตรกร มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำงานหนัก และรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประธานา-

ซิปดี ปัก จุง ฮี ได้ให้หลักการในการตั้งแซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) ขึ้นในเดือนเมษายน ค.ศ. 1970 โดยให้ปลูกฝังความขยัน การช่วยตนเอง และความร่วมมือกันไว้ในใจของประชาชน และทำงานหนักเพื่อที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น

ใน ค.ศ. 1971 มีการดำเนินการโครงการทดลองขึ้นเพื่อที่จะสนับสนุนความกระตือรือร้น และความมั่นใจของประชาชนโดยการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ โดยการแจกปูนซีเมนต์ แก่หมู่บ้าน ๆ ละ 335 ถู การทดลองในปี ค.ศ. 1971 นั้น ได้ผลสำเร็จเป็นอย่างดี จึงเป็นรากฐานสำหรับขบวนการแซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) ในระดับชาติ ประธานาธิบดี ปัก จุง ฮี ได้ประกาศในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1972 ว่า โครงการของขบวนการนี้มีความสำคัญมาก และ จะได้รับการพิจารณาก่อนโครงการอื่น ในปี ค.ศ. 1973 ได้มีการวางรากฐานองค์การ และระบบของขบวนการนี้ในระดับชาติ ในปี ค.ศ. 1974 ขบวนการนี้ได้เผยแพร่เข้าไปสู่ชุมชนในเมืองทั่วประเทศ ในปี ค.ศ. 1975 ได้เริ่มเป็นขบวนการระดับชาติที่ครอบคลุมกิจกรรมทุกสาขาและ เน้นหนักในเรื่องการเพิ่มรายได้ในชุมชนชนบท และการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนในเมือง ในปี ค.ศ. 1976 ประชาชนจากหมู่บ้านในชนบทที่เหนื่อยล้าหลังและชุมชนในเมืองที่เคยเหนื่อยล้าก็เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง จึงทำให้ขบวนการนี้แข็งแกร่งขึ้น ในปี ค.ศ. 1977 แซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) ได้เข้าสู่ยุคใหม่ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนความสำเร็จที่ได้รับมา โดยมีการเน้นหนักเรื่องการพัฒนาทางสังคมและการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

โครงการแซมมาเอ็ด อุนดง

โครงการแซมมาเอ็ด อุนดง อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ การปรับปรุงจิตใจ การพัฒนาสังคม และการพัฒนาเศรษฐกิจ

ขั้นต้น ขบวนการจะต้องปลูกฝังความขยัน การช่วยเหลือตนเอง และความร่วมมือกันเพื่อความรู้สึกร่วมกันและสร้างสรรค์ของประชาชน

ขั้นที่สอง แซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) คือการพัฒนาสังคม ซึ่งนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและปรับปรุงความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น

ขั้นที่สาม แซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) คือการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มงานและรายได้ จึงเป็นการให้การสงเคราะห์ที่มีคุณภาพที่ดีขึ้นแก่บุคคล ชุมชน และสังคม นับเป็นโครงการโดยทั่วไป ที่จะลดช่องว่างระหว่างชุมชนในเมืองและชนบท ในด้านการหางานทำ และกำลังการผลิต

หลักการของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

1. ขบวนการจะต้องดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมอย่างผสมผสานของชาวบ้านทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้ เพื่อตนเอง
2. โครงการทุกโครงการจะต้องได้รับการคัดเลือกและดำเนินการ โดยมติของสมาชิกของชุมชน
3. โครงการทุกโครงการจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมกับการเพิ่มรายได้ของผู้ที่มีส่วนร่วม
4. รัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือหมู่บ้านตัวอย่างที่มีความสำเร็จก่อน เพื่อกระตุ้นหมู่บ้านอื่นที่เฉื่อยชา
5. แต่ละหมู่บ้านจะได้รับการพัฒนาเป็นขั้นตอนไปตามสภาพและความสามารถของตน
6. ขบวนการแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) จะดำเนินการอยู่ตลอดไป โดยความพยายามอันมั่นคงของประชาชนบนพื้นฐานของแผนระยะยาว

การวางแผนแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

แผนของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong) อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แผนระยะสั้น และแผนระยะยาว แผนระยะสั้นแผนแรกสิ้นสุดในปี ค.ศ. 1981 การวางแผนและโครงการกระทำในระดับต่าง ๆ เช่น ในระดับหมู่บ้านและระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่น ประชาชนได้รับการสนับสนุนให้เลือกโครงการและวางแผนงานเสนอต่อรัฐบาลกลาง เพื่อการประสานงานโดยผ่านหน่วยงานต่าง ๆ การคัดเลือกและการวางแผนโครงการนี้ ทำในรูปแบบของการทำงานแบบประชาธิปไตย

ก) โครงการในระดับหมู่บ้าน จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน (Village development committee) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 15 คน โดยมีผู้นำแซมมาเอิล เป็นหัวแรงสำคัญ

ข) โครงการและแผนงานจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขในระดับตำบลโดยมีสภาตำบลแซมมาเอิล (Community Saemaul Council) เป็นที่ปรึกษาและนำเสนอนายกเทศมนตรี หรือ county chief ต่อไป

ค) นายกเทศมนตรี หรือ county chief จัดทำโครงการที่เสนอมาจากเบื้องล่างโดยความเห็นชอบของ city หรือ County Council of Saemaul Undong ปัญหาใดที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับ city หรือ county ก็จะส่งต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

ง) ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยคำแนะนำของสภาจังหวัด (Provincial council) จะประสานแผนโครงการที่เสนอมมาจาก city และ county ปัญหาใดที่ยุ่งยากมากก็จะส่งต่อไปสภาแห่งชาติ

จ) สภาแห่งชาติ (National Council) จะเป็นผู้รับรองแผนงานและให้คำสั่งในการปฏิบัติตามแผนนั้น สภาฯ นี้จะประสานโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและอนุมัติการลงทุนโดยถืองบประมาณของชาติเป็นหลัก

กิจกรรมของผู้แซมมาเอิล (Saemaul)

ผู้นำแซมมาเอิล (Saemaul Leaders) จะเป็นผู้นำและช่วยเหลือชาวบ้านในการดำเนินงานแซมมาเอิล อนุดง (Saemaul Undong) ในหมู่บ้าน หรือสถานที่ทำงานของเขา มีผู้นำแซมมาเอิล (Saemaul) อยู่ในแต่ละหมู่บ้านในชนบท ในแขวงต่าง ๆ ใน 35 เมือง ในองค์กรและโรงงานขนาดใหญ่และเล็ก เขาเหล่านี้จะทำงานกับประชาชนเพื่อขบวนการ

ในแต่ละหมู่บ้านจะมีผู้นำชาย 1 คน หญิง 1 คน ผู้นำเหล่านี้ได้รับเลือกโดยประชาชนในหมู่บ้าน เขาไม่ได้รับค่าจ้างในการทำงานนี้ แต่เป็นการทำงานในรูปของอาสาสมัคร

การสนับสนุนของรัฐบาล

รัฐบาลให้การสนับสนุนแก่ชาวบ้านในเรื่องที่เกินความสามารถของเขาหรือมีปัญหา การสนับสนุนแบ่งออกเป็น การเงิน การบริหาร และเทคนิค การสนับสนุนจะให้กับหมู่บ้าน ตัวอย่างที่กระตือรือร้น และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานมากเป็นอันดับแรก

การสนับสนุนทางการเงินนั้น รัฐบาลจะให้วัสดุดิบ เช่น ซีเมนต์ เหล็ก จัดหาเงินกู้ที่มีดอกเบี้ยต่ำ และค่าจ้างในโครงการบำรุงสภาพพื้นที่

การสนับสนุนด้านบริหาร รัฐบาลส่งพนักงานส่งเสริมออกไปให้คำแนะนำและทำงานร่วมกับชาวบ้าน พนักงานส่งเสริมเหล่านี้จะให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ เช่น การเกษตร วิศวกรรม และก่อสร้าง

การสนับสนุนด้านเทคนิค มีทีมผู้ให้คำแนะนำ (public technical guidance teams) จัดขึ้นโดยรัฐบาลท้องถิ่น และหน่วยให้บริการเอกชน (private technical service units) ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

การจัดประเภทหมู่บ้าน

สาธารณรัฐเกาหลี มีหมู่บ้านชนบทจำนวนมาก หมู่บ้านเหล่านี้ มีสภาพสิ่งแวดล้อมขนาด และความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น ขบวนการแซมมาเอิล อนุดง (Saemaul Undong) เพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านเหล่านี้ จึงต้องแตกต่างกันตามลักษณะของหมู่บ้าน

รัฐบาลเกาหลีใต้แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. หมู่บ้านด้อยพัฒนา (underdeveloped village) ซึ่งเป็นหมู่บ้านพื้นฐาน ซึ่งยังต้องการความพยายามของคนในหมู่บ้านที่จะร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาชุมชนของเขา โครงการสำหรับหมู่บ้านเหล่านี้ก็จะเน้นเรื่องการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม และการจัดหาสาธารณูปโภคที่จำเป็น

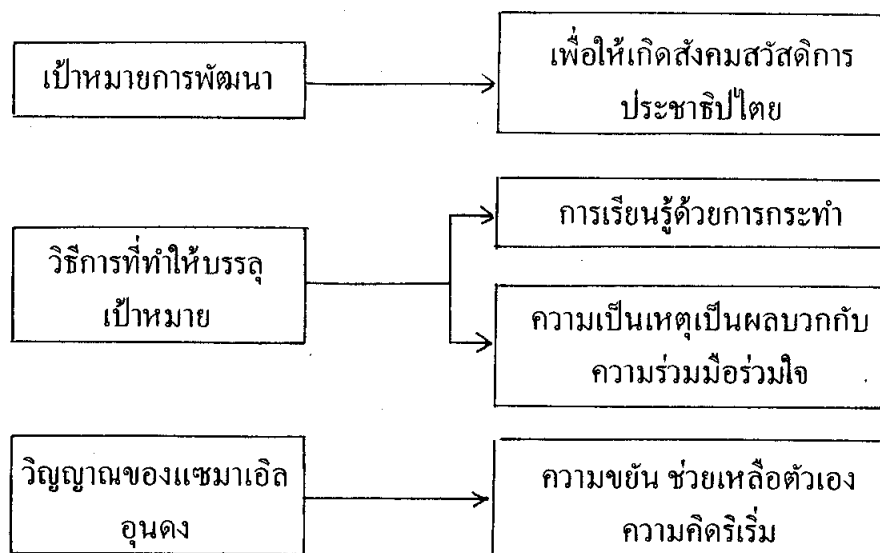
2. หมู่บ้านกำลังพัฒนา (developing village) เป็นหมู่บ้านซึ่งกำลังพัฒนาอย่างเข้มแข็ง โดยความร่วมมือกันของประชาชนภายใต้การนำของผู้นำแซมมาเอิล โครงการที่ดำเนินการในหมู่บ้านนี้ส่วนใหญ่เป็นการสร้างเสริมสาธารณูปโภค และหารายได้

3. หมู่บ้านที่พัฒนาแล้ว (developed village) เป็นหมู่บ้านที่สมบูรณ์ ช่วยเหลือตนเองได้ คนในหมู่บ้านเหล่านี้พัฒนาหมู่บ้านของเขาด้วยตนเอง และมีความสุขกับรายได้ที่สูง สภาพแวดล้อมที่สะดวกสบายและงดงาม โครงการที่ดำเนินการเป็นโครงการที่เพิ่มพูนรายได้และปรับปรุงสวัสดิการ

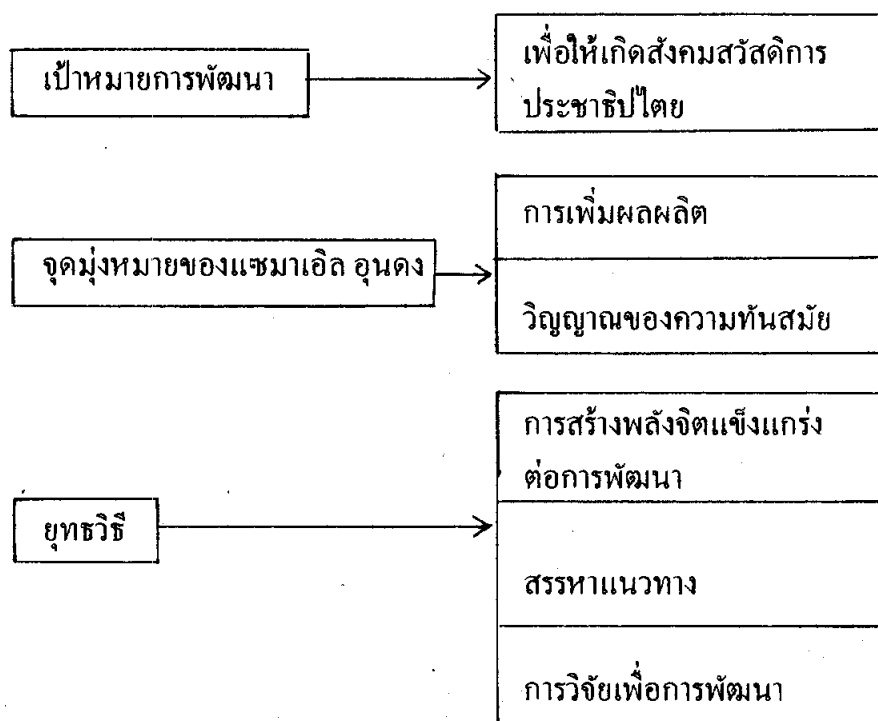
ผลของแซมมาเอิล อุนดง (Saemaul Undong)

แซมมาเอิล อุนดง เป็นขบวนการพัฒนาชนบทตามแบบฉบับของเกาหลีใต้ เป็นการพัฒนาที่อาศัย “การเรียนรู้ด้วยการกระทำ” และ “การลองผิดลองถูก” ภายใต้สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของเกาหลีเอง

ขบวนการพัฒนาดังกล่าวประสงค้ทำให้เกิดรูปแบบสังคมใหม่ดังนี้

ความพยายามในการพัฒนาชนบทในช่วง 10 ปี ค.ศ. 1971-1980 ได้แก่ การจัดความยากจน ภาวะไร้งานทำ และความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม ในช่วง 10 ปีหลัง ค.ศ. 1981-ปัจจุบัน เป็นการตั้งเป้าหมายเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั่นคือ สมาชิกของสังคมได้รับสวัสดิการทางสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อันจะส่งผลให้สังคมมีความสมบูรณ์พูนสุขมากขึ้น การเสริมสร้างสวัสดิการทางเศรษฐกิจ (Economic Welfare) จึงมุ่งเพิ่มรายได้ที่เหมาะสม และมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่มั่นคง ดังนั้น ในทศวรรษนี้ ขบวนการแซมมาเอ็ด อุนดง จึงมุ่งหวังที่จะนำสังคมไปสู่เป้าหมาย ได้แก่ สังคม สวัสดิการประชาธิปไตย (Democratic Welfare Society) โดยการขำในเรื่องความขยันขันแข็ง การช่วยเหลือตัวเองและการร่วมมือร่วมใจในงานพัฒนาประเทศ และได้ปรับแต่งรูปแบบการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันดังนี้ (Doyle, 1985)

ขบวนการแซมมาเอ็ด อุนดง (Saemaul Undong) ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชนบทและในเมือง ได้เปลี่ยนแนวความคิดของประชาชนและชีวิตของเขาโดยการเปลี่ยนระบบค่านิยม ได้ทำให้รายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้น และสวัสดิการของประเทศดีขึ้น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการนี้เป็นจำนวนมาก ขบวนการนี้ทำให้สาธารณรัฐเกาหลีก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง